Kansalliskielilautakunta 28.10.2026

Lausunnon antaminen aluehallitukselle vuosien 2028–2031 investointisuunnitelmasta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Johanson Hanna
Päivärinta Ari

Päätösehdotus

Kansalliskielilautakunta päättää

1. antaa lausunnon aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2028–2031 ja

2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle toukokuun 2027 loppuun mennessä.

Ministeriöt hyväksyvät investointisuunnitelman 2028–2031 ja hyväksytyn investointisuunnitelman pohjalta laaditaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2028–2030 investointiosa, jossa täsmennetään investointihankkeita sekä investointien toimeenpanon sitovuusperiaatteita. Aluevaltuusto

päättää vuosien 2028–2030 taloussuunnitelmasta loppuvuonna 2027.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Investointisuunnitelman hylkäysperusteet on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa.

Investointisuunnitelma sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi se sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävyydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainanottovaltuuksista. Vuoden 2028 lainanottovaltuudesta on määrä tehdä päätös keväällä 2027. Hyvinvointialuejohtajan vuoden 2027 talousarvioesityksen perusteella suunnitelmavuodelle 2028 on muodostumassa ennakoidun vuosikatteen perusteella lainanottovaltuutta riittävästi hankkeiden toteuttamista varten. Investointisuunnitelman 2028–2031 hankkeita arvioidaan suhteessa lainanottovaltuuteen vuoden 2027 alkupuolella, kun tilinpäätöksen ennakkotiedot vuodelta 2026 ovat valmistuneet sekä vuosien 2027–2029 taloussuunnitelma on vahvistettu aluevaltuustossa 8.12.2026.

Vuosien 2028–2031 investointisuunnitelman luonnoksen keskeiset nostot

Hyvinvointialueen investointihankkeiden suunnittelun perustan muodostavat aluevaltuuston hyväksymät strategia, pelastustoimen palvelutasopäätös ja palvelujen verkoston kehittämisen strategiset linjaukset, sekä aluehallituksen hyväksymä toimitilaohjelma.

Luonnos vuosien 2028–2031 investointisuunnitelmasta kokonaisuutena on laadittu siten, että se mahdollistaa palveluiden kehittämisen strategian mukaisella tavalla. Investointisuunnitelma on osittain ylätasoinen, ja sitä täsmennetään suunnitelmakauden aikana vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Investointisuunnitelman tilahankkeissa on varauduttu palveluverkkosuunnitelman mukaisiin tilatarpeisiin sekä erinäisiin pienimuotoisempiin tilojen käytettävyyttä parantaviin muutostöihin. Tilakannan kehittäminen on teemoiteltu investointisuunnitelmassa SOTE-tiloihin, palveluasumiseen,

pelastustoiminnan kohteisiin sekä muihin tilahankkeisiin. Tarkempi kohdetasoinen tilaverkko on kuvattu toimitilaohjelmassa.

ICT-investoinneissa on varauduttu strategian toteuttamista tukeviin hankkeisiin kuten digitaalisen asioinnin ja kotiin vietävän teknologian kehittämiseen sekä tekoälyhankkeisiin. Suunnitelma sisältää myös asiakas- ja potilastietojärjestelmän jatkokehittämisen hankkeita sekä hallinnon järjestelmien uusimista ja kehittämistä. ICT-hankkeita on ryhmitelty tarkemmin investointisuunnitelmassa.

Koneet, kalusto ja laitteet sisältävät pääasiassa ylläpitäviä elinkaarihankintoja. Merkittävimpiä hyödykeryhmiä ovat pelastuslaitoksen ajoneuvot, suun terveydenhuollon hoitoyksiköt sekä tilojen ensikertainen kalustaminen.

Molemmat osasuunnitelmat huomioiden taserahoitteisten hankkeiden arvo yhteensä vuosina 2028–2031 on 79,6 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten arvoksi on ennakoitu yhteensä 419,5 milj. euroa vuosina 2028–2031. Valtaosa tilahankkeista on ennakoitu toteutettavan vuokramallilla ja sitoumukset hankkeisiin kohdentuvat suunnitelmassa toimitilojen osalta pääosin vuoteen 2028. Toimitilojen käyttöönotot ajoittuisivat vuosille 2030–2032. Sitoumuksissa on varauduttu myös nykyisten vuokrasopimusten uusimisiin sekä pienessä määrin laite- ja kalustoleasing-sopimuksiin.

Käsittely

Liitteenä olevaan ehdotukseen investointisuunnitelmaksi on kuvattu selvyyden vuoksi sekä käsittelyssä oleva vuosien 2028–2031 investointisuunnitelma, että tarvittavat päivitykset aluevaltuuston 9.12.2025 § 101 hyväksymään vuosien 2027–2030 investointisuunnitelmaan. Aluevaltuuston 9.12.2025 hyväksymään investointisuunnitelmaan tehtävät päivitykset tulevat erilliseen hyväksymiskäsittelyyn aluehallituksen kokouksessa 23.11.2026.

Toimivalta

Hallintosäännön § 54 mukaan kansalliskielilautakunnan tehtävänä on lausua aluehallitukselle ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi.

Lausunto laaditaan erityisesti lautakunnan strategisten vastuualueiden näkökulmasta.

Kansalliskielilautakunnan strategisena vastuualueena on muun muassa selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua ja tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Hallintosäännön § 74 mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan, valmius- ja turvallisuuslautakunnan, palvelut ja henkilöstö -lautakunnan sekä kansalliskielilautakunnan lausunnot käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

Liitteet

1 Ehdotus investointisuunnitelmaksi vuosille 2027-2030 ja 2028-2031

Oheismateriaali

- Lausuntopyyntö vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelmasta sekä vuosien 2028–2031 investointisuunnitelmasta kansalliskielilautakunnalle

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria